

Автоматтыг телефон станциязынын тудуунда

СЭПН Төп Көкителдиниң июнь Пленумунун доктаалы ажылачы чон бүтү-ле черлерде калбак таныштырар. Кызылдың автоматтыг телефон станциязынын чон тудууна «Тыва тудуу» трестиниң өштер Төмүр, Бомбу-оол оларнын удуртканы ийи бригадалар ажылдап турар.

«Илавила дужалгаларын, МТС-терниң ажылдааны дөш натура төдөвирин дүжүрө дугайында, көдө ажыл-агый продуктуларын бестелөөриниң чон чурумунун, өткө-

териниң болгаш негелделериниң дугайында» июнь Пленумунун доктаалы таныштырар, бригадаларнык каттышкан хуралыга тодаргай хулааскелерин алган. Станциянын тудуун июль айнык иштинде бүтүрүп доозуп, ажылдага килерери дөш чарыш калбарган.

Тудуужуларда хүн онаалдакын үрүтүчү ажыр күссөдүн турар Чалдан, Оюн ишкеш мурнакчылар хей.

С. САНДАН.

Ленинград область. Лужск районун «Большевик» колхозунда агитация-массалыг ажылдамы өки организаастаан. Инда политика болгаш өртем талазы-биле лекция болгаш беседаларны чорудуп, хүн бүрүнүң хана солунары база «Крокодил» деп сатирамы солун үнүп турар.

Чурукта: «Большевик» колхозунун мурнакчы саанымы СЭПН жекигүнү Е. А. Ершова (ортунда) сүрүп оларларды малчынарга бестеда чорудуп турарын.

Фото И. Барановтуу. СЭПН-ның фотохрониказы.

Садыг черлериниң ажылында четпестерни шипитирлиг чайладыр

Хергедег кооперациянык хөрептериниң самчыгаччылардан, оорлардан камгалаар талазы-биле демкеседи Тес-Хем районунун баштаар чери илантыл сөөлү үеде кыла кошкаткан. Оон тодаргай барыкдааны дараазында чижектерден көрүп болур. Районун шугумунга 1956 чылда шипитири-биле 68212 рубльдиң өресамчыгаччылары бар турган, а 1957 чылда 79977 рубль, 1958 чылдың июльда — 93977 рубль түнге четкен.

Хергедег кооперациянык өнүгүшү камгалаар, самчыгаччыларга үлүр демкеседи күштедирер талазы-биле ажылды райпо баштаар чериниң кошкатканын үстүндө саннаар тодаргай хөрепчилеп турар. Өресамчыгаччылар өзөөздөрден туржук өзүп турарының кол чылдагыны чүдөп дие, салыг ажылына кижилерни килрип аларда кадрларын ишчил азырыннык партиязын принциптин райпо баштаар черинде, оон даргазы өш Ликтанын каржылы-биле үрөп келгенде.

Оон түнеленде улчумал, мурунда өөр хөреп үлүгөдип, хергедег кооперациянык өнүгүшү самчыгаччы, шипитирлиг чорашан кижилер салыг ажылыны шугуму күрө бөөп таварышталар ам-даа үргүлчүлүп турар. Мурунда өөр хөреп үлүгөдөткөн, шипитирлиг чорашан Дайбын О. Шынаага салгылааны карага 8 муң рубльдиң улчумал Чамиянын салыг ажылына килрип ашкыра 10 муң рубльдун самчыгаччыны кылып, хергедег кооперациянык өнүгүшү үлүгүчү көргөдүмөр чедиргенер.

Район иштинде салгылаарнык ажылдык ревизиюны кылып, ону өш ишчилер чорудар талазы-биле ажылды райпо баштаар чери боттандырбайн келген. Бо талазы-биле облыстоорсовотун баштаар чери (даргазы өш Араламдай) Тес-Хем районунга практикагит Лузан чедирбейн турар. Моон мурунда Эрон болгаш Бүрү районнарына тургаш, арагалааш, ажылдап чалаан булгалар Арзановту облыстоорсовот Тес-Хем районунга «аттенип алган» дөш чорудуп каарга, ол база-ла үргүчү арагала, ажыл салган үзүп түрүп берген.

Хергедег кооперациянык хөрептерин камгалаар талазы-биле суд, прокуратура болгаш шагдаа органдары база четпес ажылдап, кирген хөрептерин истетелесин болгаш көрүдөдөн дымка саалдыан турар. Чижээ, 1956 чылда 6000 рубль түнүгү самчыгач кылган Анап-оолдун хөреп районун прокуратура чери амга чедир саалдыкан, 1957 чылда 3000 рубльдиң баранарыны самчыгач Шумова болгаш ескелериниң-даа хөрептин истетелесин райүүсконун шагдаа кылдып ам-даа дооспаан. Судда

кирген негелде хөрептерин чөгүрү үзүндө шипитирлен келген болза 1956 чылдан бээр 58586 рубльдиң көгөрүмү райпога дөш өтүткенин турар ийи.

С. СОЯН.

Чон-Хөк районун Ленин агык колхозта пос-тавы аймактын магазини бар. Ук магазин илантыл малчынарнык, бирги эөлөгө саанычларын хергедегтерин четпес хандырар турар. Моон мурунда турган садыгы өш Колхоз малчынарнык хергедегтерин дилантыр өшү-биле хандырар келген, а амгы чон садыгы өш Осинцева магазиниң ажылы бастыраткан.

Малчынарнык чыгыларын күтүсөдирден туржук, кажан малчынар чыгы бөөрге бөзүн күтөдиринден баш буртуугаар отталар турар апарган. Бо магазиниң ажылында четпестерни чайладыр чугула.

Н. КАРА-ОЛ, К. ЯКОВ.

Чон-Хөк районун «Искра» көдө ажыл-агый артелинде хуучу жекигүнлер чон магазинин турар дугайында райпо баштаар черинге саналын хей удаа килрип келген. Илантыр туржук, хуучуларын негелдесин райпо даргазы өш Березкин амга чедир күтөспөзөн болуп турар. Магазиниң амгы турар бажыны өргөжирөөн, биче болган учурунда садып алыкчыларын негелделерин үлөгөргит хандырарына таарымчалыг байдалды бербейн турар. Хуучуларын негелдесин хандырар хөреп.

М. МАЖАА.

Область төвү Кызыл хоорайнык куумчуларын, кварталарынның саны чон бүрүе өзүп турар. Хоорайда «Восток» деп кинотеатр Лузуна өрү өлөөн каш чон кварталар өнүгүшү чылдарда тургустунган, амгы чурттагыларынң саны база өзүп турар. Илантыр болза-да, хоорайнык кварталарын болгаш чурттагыларын күрөп өлөгөдөн, оларнык хергедегтерин төрөп баштаар черин даргазы өш Болженин чедир өөренип көрбөйн турар.

«Восток» деп кинотеатрын дугуйна горнонун № 13 магазини бар, а ол чүгө жекежениң 7 шака чедир ажылдаар. Оон чоругунда жекежө ажылдаар магазини амга чедир ачканын учурунда ол чон каанын чурттагыларын хоорай иштинде жекежө салгылар шипитир чоруп учура таныштырар. Бар магазиниң ажылдаар шагып уздар азы жекежө ажылдаар магазиниң ажылдар дугайында горно баштаар чери темчег алып учураптур.

С. САНДАН.

Ажыл-ишчи өг-бүлө

Кызылдың алгы заводунун ажылчыны Сат Данзырнык өг-бүлөдө бүдүрүгө черлеринде он чыл хире үеник дуртууда ажылдап турар.

Данзырнык ийди дараар талазы-биле мергежилни улам бедилди, ай-бүдүрүгө онаалгазын 150—170 хуудан кудулаттайн турар. Оон дараа адыктериниң шынары өки болуп турар. Данзырнык Норжунмаз алгы заводунда мурнакчы ажылчыларнык бирөөнине санаттырар турар. Данзырнык ийи чыл мурунда Совет Армиянык хурөөленин каалагып келген огу Володя мезиниң ажылдап турар черинде ажылдап киргеш, машинистти мергежилге өөренип алган.

Ажыл-ишчи өг-бүлөниң жекигүнүндө бүдүрүгө черлериниң мурнудан каш удаа мактадып келгенер.

Ю. ДОРЖУ.

Колхозчуларның негелделери

Чон-Хөк районун «Бурнулар» көдө ажыл-агый артелинде колхозчулар партианык, чазактын улуг дууламчылыга даянган, ажыл-агый, култура тургузушкунунуң талазы-биле биче өвөс чедиршиктерин болгаш дөшөп кылга-даа билдирер. Илантыр болза, колхозтун амьдралында чамдык четпестерни демделесин анаа өрттирип болбас.

Хойжу Натпиг Дөдөр 15 чыл дуртууда хей кадрлар келген. Бо аралында ол чурттага бажынык чедирген, өгдө чурттаамшаан. Ак-Дагга чыгыччылар кыштар бир чурттага бажынын тудар дөшөндө бээр ийи чыл болган, ол ам-даа туттумаан. Ол малчынар кыжын өкө өгөлдө чурттап турар. Олар ырак одаларга мал кадаргаш, садыкта бөзүн чедип шыда-вас, ийи-хөп, орун-дөшөк болгаш өскө-даа чугула чүдүдери салып аш четкипейн турар. Чамдык далаш-биле чөдө бөөрге, малчынарнын хөрептерин чүдүдери салдыга чок болгулаар таварышталар база бар. Чүгө дөшөгө, келген баранарын колхоз суурунда чурттап турар кижилер мурнап салды аптар, а ырак черде малчынар көп чадан турда-ла чүгө артайлы бар. Илчангап чугула хергедегиди баранарын

ырак одаларга малчынарга ашпарып салдылаары үлүг күзөгит. Колхозчуларга бажын хөреселдери хөреп, ийди туржук, артелинде чазактыг мастеркамы бажын хөреселдерин ийрипай кылбайн турары өлдөп. Сутурда артылар бажынар көчүгү хөвөр. Көдө Советтин, колхоз конторанык, кижилериниң салгырын, өш-даа өскө култура албан черлериниң, чурттага бажын бүртүгүн чаныга артылар бажындарын тургузар негетиниң турар. Бажын санымда-ла кадоошамы ба-а кылар хөреп.

Бригадаларда, фермаларда чагы-лаа кызыл булчү чок. Клуб, библиотека ажылдакчылары хөвү тургаларына көчүгү хөвөр барып турар. Артылар бээр клубта яван бүрү бөлүмөр ажылдаастаан. Кино көргүзүп көчүгү хөвөр болгулаар. Колхозчуларын чымыкы-биле үлүгүчө чокка хандырар төдөгө, электростанциянык доктаам ажылдадыр учураптур. Сутурин деискари-биле машина өртү малгыштып, ону сөптөөр, суурун чагайжыдар дугайында айтыртын база көдүрөр алаар.

А. ШЫДЫРАА.

Кызымаккай ажыл-ишчилер

Эркин районун Эркин суурунда чунар бажын доктаам хунерилде дүтүлчө чок ажылдап турар. Чунар бажын негелдип иштинде 4 хүннерде ажылдаар. Инда ажылдап турар 72 харыг Атияна ирей чунар бажыны ийди болгаш сүт дөшөрү ажылды, а оң кадык кассирниң күзөгөдөн күссөдүн турар.

Кызымаккай ажыл-ишчилер боттарыны күзөгөдөн ажылы аксеткени күссөдүн, оруга килрип аларынын шаанын үргүчү ажыр күссөдүн турарлар. Кыргынарнык күш-ажылы суурун чурттагычылары бели-биле үлөш көрүп, оларга өөрүп четпегенин илдерип турарлар.

Н. НАЛГА-ХӨӨ.

Почтачы

Чон-Хөк районун «Коммунизмче өрүк» колхозунга О. Такчай ийи чыг ажыл почтачылар келген. Колхозтун малчынарны чыгын, кыжын малын байдалына таарымчтыр ыраккы одаларда хонаштарже көже берген бөзүн, почтачынын кызымаккай ажылынын түнеленде чагылаарын саат чок ап, номчуп турарлар.

Тамчайнын харназыны улгадып, 70 чоокшуй берсе-даа, онаашкан ажылы өки күссөдүн, колхоз баштаар черден шапал макталды алган. Чагылаалыг колхозчулар оон сагыш човаштыр, ак-сеткениң демделеп турарлар.

С. СЕРИН-ООЛ.

Ада-чурттуң Улуг дайынынң тураскаалдары

Алдаржаан шивээниң музейи

Ада-чурттуң Улуг дайынынң өн өгөинде Брест шивээниң гарнизону Төрөк чуртунун хөреп дөш өлүк чок мадыралыг чорукту кылган. Бодунун шериглеринде өз көрдүргөн тургалар, калчак дайынын артык күштериниң халдашканын оон гарнизон кызыгаар чок дилим чүрөкчү-биле өйтүр шаап турган. Шивээниң камгалаччыларын хурөөлени хүн бүрү, шап бүрү ховартап турган, мичалза-даа олар дайынга дүжүн бөрүшпөлөр. Хань төдүгүже тулчун турган амы-тынниң карам чок бергенер! Ай ажыл үеде, сөөлүгү сөлдө мердегини шыкынды, ол мадыралыг камгаланышкын үргүчүчү.

Брестин мадыралынын дугайында хей-хей хөреп кырында болган чүдүр дугайында төдөдө ишкеш чугулаар бистаң улзуу-воста ам-даа дилиг кадалаттынган. Алдаржаан шивээ бистаң улзуу-восту чүрөөндө өн-не үнелиг адыктыг чүгө болу берген. Алдар-биле бүргөткен, ол шивээниң бузундулары совет килжаларында-да, оон даштык өнүктүрүлгөндө-даа хундүтсеп көөр чери ашарган.

Ийи хире чыл мурунда шивээниң бузулган бажынында мадыралыг камгалаалык музейин ажылдаган. Музей дөшөкчө шивээниң дилиг артып калган камгалакчыларын хурөөлөдөр болгаш учурашар төвү, мадыралыг чоруктуң документаларын чымыр чер болу берген. Чогаалчы Сергей Смирновтун өнөкөйгө киржилгези-биле начальни А. А. Крупенников болгаш улуг өртем ажылдакчылары Т. М.

Ходцева баштаан музейниң ажылдакчылары өрес-дилим гарнизонун беш-алды муң дайынчыларынык болгаш командириниң иштинде ийи чурткы муң дайынчыларын аттарын тодарым тыпкан болгаш амгы үеде чурттуң ийи бүрү хоорайларында база суураарында ажылдап турар шивээниң 300 камгалаччылары-биле харылааны туттап. Оларнык дымка хейү мадыралыг тулушкунунун черинге база катал чораванар. Ол үеник фактыларын билар түс черин чурттакчыларында чугулаары-биле кады оларнык сактымшынары, а ол ишкеш хөреп кырында документалар Буг чаныга болган тулушкунунуң кайгамчыч улуг чурумалын бажын бүрүндө катал тургузар арганы берип турар.

Музейде чыгган дайынчы тураскаал документалары ханы сеткил дайынчыны чок көөрү берге. Мадыралыг чоруктуң муруну чарымын төөгүзүп көргүсөн бирги залда дымка хей солун экспонаттар бар. Келген кижилер дөшөкчө шивээниң улуг пушкамыче көрө бөрүлөр. Оон үнүгүч дөшөкчө алды тонна хире, оон кырында «1836 чыл» деп саны куткан. Ол болза шивээниң баштайгы быжылганымшынарын тургузуш өгөдөн чыл болур. Оң-биле көзө шил алаанда шивээни эөлөрүнүң судезин—чартык метр дугагүр чыдар.

Стендлерин бирөөнине дайынчыларда гитлержи шаажылда лагеринде хичкеттирип адыртын, Совет Эвелегиниң Мадыралык ийенер шериглериниң генерал-лейтенанты Дмитрий Михайлович Барбишевтин фотографиязы. Барбишев 1911 чылда шериг-инженер академиянын дооскан соонда шивээниң өлөөн хей шериг-инженер тулушкунуң турганы болгаш өдө кыларын үдүртүп турган. Ол-да залда шефтен турган ажылчы чоннарын амы бүрү үелерде шивээниң шериг кезектеринге тыпкан турган кызыл тулгар бар. Бистаң шеригтеривис оо туттарын ала-биле ак поляк өжөкчилерден Барын Беларусьи-нык дооспаан.

Музейниң өлөөн хей залларында гитлержи аг-шериглериниң халдаанын соонда шивээге өгөдөн дайынчы хөдөлөшкүннериң дугайын чугулаан турар. Дайынчыны өгөдөнүнүң үнү чок хөрепчиг — стол шагы шивээниң кызылгар ортулууда казармынык бузулдузунун адыанан чокотка чон тып алган. Оон чамдык механиктери дөшөкчө, ийри-даа, доктаап турупкан сөгүчүлүштөрү ажылдап турган үенинде доктаа бергенни: дөрт шака каш минуталар четпесин көргүзүп турар. Ол болза дайынчы бирги хүнүнүң өрттенинде болган.

Барын талазы, азы Тересполь быжылганымшынарынга кызылгар шеригтери өрес-дилим тулушканын. Эрес-малдарыны-биле өлгөн, Брестиниң Кызыл тукут 17-ги кызылгар отрядынын дайынчылары болгаш командирлери: анаа дайынчы Нестасиновтун, шериг өчкүн Николай Кураженецтин, 9-ку кызылгар заставанын начальниги лейтенант Андрей Килежатовтун фотографиялары му-

зейниң стендлеринде делгөп. Стендлер чанында оларнык дайынчы чөпкөтери, камгалап турган быжылганымшынарын чүрүктөрү.

Михаил Масниковтун портрети. Дайынчы бүүдүүндө ол Барын талазы ортулука турган кызылгар шеригиниң чоначыларынык оорук школамын курсантым турган. Маана, Тересполь быжылганымшынарында, дайын-биле ийиг тулушкунуңарын ол өгөдөн, а оон соонда шивээниң иштике быжылганымшынын камгалап турган. 1941 чылдың июль 5-те Масников кызылгаржилар бөлү-биле дайынчы дөшөкчө буза таварып үлгөш, Подлесияны артылар болгаш тулаалары-биле Совет Армиянык аткаарлап турган кезектерин чө чорупкан. Севастопольду ап турда көргүсөни мадыралыг чоругу дөшөкчө анаа Совет Эвелегиниң Мадыралы атты тыпкан. Ол ам Совет Армиянын подполковниги.

Мурнуку талазы ортулукут Велын быжылганымшынарынга чыгыт тулушкунуңар болгулаан. Музейниң материалдарынык хөрепчил турарын суугар аларга, маана камгалаалык киржилкелериниң иштинде 84-ку адыкык полктуң сержантлар школынык курсантылары, кызылгар шеригтери, госпиталды өки составы болгаш бажылганган өмнөдип турган дайынчылар бар турган. Музей витриниң ийилик артында госпиталды келип өмнөк салгырынны өки сестрамы Проксыва Леонтьевна Ткачеваның профиндел биледи. Бистаң ариннарыга аарып кижилерин байдалынын дугайында оларнык бажылганган болгаш өлөгөдөн дугайында демделдерин ол кылып турган.

Шивээниң Согу талазы ортулукут, азы Кобринск быжылганымшыны камгалаалык бирөөнө болза кылган Владимир Васильевич Шабловский болуп турган. Музейде оон портрети бар. Аар бажылганган Шабловский дайынчыны холуна кирген. Бутту жекилдер көрүгүнү дөшөкчө өнү өки туртуулар-биле кады өрттирип баг чорда, өөрүгө: «Мөөн команданы димнаар! Мөөн-биле кады!» деп коомда бергеш, хөмчө шурай берген. Ол мадыралыг чоруктуң дугайы гитлержи лагерлерге турган туттуру совет шериглерге дөшөкчө чугула-биле негептер тарап турган. Шабловский бодунун кадым Галина Корнеева көрүп турда-ла өлүрткөн. Ашамын өжөкчө негептер-биле Корнеева партизан отрядыны харылаачымы аларган. Дайынчы оонааны күссөдүн турган, Галина гитлержилерге туттуру болгаш үр өрмөктөрип турганыны соонда астырып өлүрткөн.

Согу талазы ортулукут фашистер удураанышканын күчүлүт одаа ийи негелде ажыл төдөкчө талазы быжылганымшынык чалдары болуп турган. Маана өскөдөр-биле кады танкыга үдүр 98-ив дивизионун дайынчылары политсекция командириниң ораалчымы улуг полкту-удуртукчу Н. В. Нестерука болгаш штаб начальниги Акимочкине баштапкан тулушкунуңар. Кобринск каалгаарынын чанында болган тулушкунуңарнык үенинде Нестерук өлүрткөн, а Акимочкин дайынга туттуру берген. Гитлержилер үедегө үенинде Акимочкин партизан биледип тып алганар. Партидан ойталаарын дайынчылар өн негеп бергенер. Илчала-да Ленинник хөрепчө шымы коммунист ол негелдени күзөгөдөн. Акимочкин өөрү көрүп турда-ла бөоздөп каан.

Мадыр коммунисттик документалар болгаш бодунун хөреп музейде салган. Согу талазы ортулукут Чон талазы быжылганымшынын стендлерин улуг согуларга-биле көрүдөр, оларны майор П. М. Гавриловтун удурулу-биле ийи-азы бүрү кезектерин дайынчылары болгаш командирлери камгалап турганар. Брест-Литовск шивээниң ол быжылганымшынын алган дугайында дайынчыны дөшөкчө каманда мындыг чүгүлү чугулаан: «Чүгө чадаг шериг чөпкөктери-биле бээр чоокшуйла болбас турган, чүгө дөшөгө көчүгү өки таарымчтырган бөө болган пулемет оттары онугуларын ханындаа чокшудушан кижилеруңу кырып шаап турган. Чүгө чалгыс шипитирин кымыр артып турган: аштык, суусамды тургаш туутура арты албадар, илчангап оларны харыксырадыр бүт-ле аргаларын хөрепчөгөрү өрөкчө чугула турган. Чүгө бодунун көргүш чок мадыралыг чоругу-биле дайынчы кайтаткан майор Гаврилов дайынчыны 32-ги хүнүнде туттурган.

Чон талазы быжылганымшынын камгалакчыларынын чуртуларынын бирөөнө болган 393-ку эскериниң артиллериянык тугу эскериниң кырга бар. Быжылганымшынын кырыга дилгелди келген айылдык хүннеринде ол тукут чер иштинге хөп каан. Ону казырын каан дайынчыларын аралында дилгит артык, амгы үеде Кузнецкин металлургия комбинатынын ажылчыны Родион Семенов ол тукут тып берген.

Музейниң улуг залын шивээниң Төп ортулукут камгалаалыга тураскаалтап. Артып калган четпес кадык мөдөздөрдөн аларга, маана Брест шивээниң гарнизонунун 1941 чылдың июнь 24-те

№ 1 дужалын номчуп болур. Ол дужаалда чалгыс ай удурутуламы болгаш организаастыг дайынчы хөдөлөшкүннери негеп келген, туртуустан байдал-биле холбаштыр гарнизонун командирлери шериг бөкөктерин артык күштерин ийи бөлүк кылдыр каттыштырып шипитирелени болгаш оон командирлери капитан И. Н. Зубаковтун, оон ораалчымынга—полк командирлери Е. М. Фоминиң болгаш штаб начальниги — улуг лейтенант А. И. Семеновтун токулаанын чугулаан турар. Дужаалды 455-ки полктуң химия албанынын начальниги лейтенант А. А. Виноградовтун хөвү-биле билгеш болган. Камгалаалык ол удурутуларын портреттерин дужаала-биле кады көрүгүн делгөп.

Анаа шивээниң чүрөөндө болуп турган тулушкунуңарнык өскө-даа мадыралынын портреттерин көрүп болур. 333-ку полктуң мушка взводуңуң кижилериниң, амык дайынчы Нета Васильевич портрети; ол 1941 чылдың июнь 27-де гарнизон күлүвүн халдашканынын үенинде өлүрткөн. 84-ку полктуң дилим дайынчыларынын бирөөнө — немец националдык Владимир Месер. Фотографиянык бирөөнө — 44-ку полктуң биче командирлери школынын начальниги В. И. Бытко. Угааным болгаш шипитирлиг командир курсантыларынын болгаш бугу полктуң илаа, оларнык «Чалый» чорашан. Чалы-деп хөм жекилдер аштып бар чорашынык тулушкунуңардан дөшөкчө чораш, шап мичаар өлүрткөн. Оон чанында 455-ки полктуң мадыралы — штаб начальнигиниң дужалакчымы В. А. Ивазютовтун портрети.

Шивээни быжылганымшыны камгалаалык тургузушунуңар кайгы берге байдалыг болуп турган. Шивээниң 22-ниң өргөинде Тересполь

ДЕЛЕГЕЙ БАЙДАЛЫНЫҢ ДОПЧУЛАЛЫ

Ире Назда болгаш венгр улустуң өскө-дө өскөрдүкчөдөргө хаммаарыштыр Венгриянык дөм сүдүнүк шиктег доктаалы-биле холбаштыр Совет Эвилелинге, Венгр Улус Республикага болгаш социалист лагериниң өскө-дө чурттарына удуру шуугаазынын суртаалчы кампания Барым чүкте «антикоммунизм» деп каржы-дүржөк үүлгедилгил чыдак-биле холбаштыр турар. Барым чүктүң политиктериниң сүлгөчү Назды камгаалаан мят чөк медегелдери көвүдөө түдүк-нэ, ол кампания империалист күрүлелериниң чорудуру турар политиканын уаустарын караалга шыктыкчыларынча ула-ган деп чүбө улам-на тодарай ашар чыдар. Ол политиканын со-рууга шуут билингир: улустар аразынч дүшкүрүтүр чоруну ко-ладарын мондактаары, монополия-ларга аажок ажыктык «соок дай-маны» болгаш эдере чөпсөгө кышкыны үргүлгүлээри болур.

Венгр улустуң хоралакчыларын шиктеп доктаалды Барым чүкте хаммаарыштыр мурнууда бедиң денеге болур чөвүлел хуралды үзө-дө чыдак кылды азылганын ора-данды. «Нью-Йорк таймс» солунуң ошалаң медегелден болза, б-рын талда дипломаттык бөлү-териниң бодалы-биле алырга, ВУ-нүң дөм сүдүнүк шиктирерин «ү-рүнө секретари Даллестин бары-далаан дипломаттык шугумунун мерген угаанынча барым чүк делегейин бүзүрүлде амылгаа болза чөгүрү турган ийик». «Дал-лестин шугуму» дөргө чазактар баштыншарынын чөвүлел хуралын үзөдө, улустар аразынч дү-шкүрүтүр чоруну хөвөр арттыра-рынча улаган шугум болур деп чүбө билингир.

«Уол-стрит джорнал» деп амер-ик солунуң бижээни болза, «Рос-сия чазактар баштыншарынын чө-вүлел хуралын херек кырында кү-зөвөй турар, а Барым чүк-үлустар аразынч дүшкүрүтүр чоруну коштаар дөм Совет Эвилели-нинч өзөн хөй чыда чорукун келген хөй санынч хөвөгөргө дугайын уттуштарынча антисовет-тик кампанияны өскүдүп турган Россияны албадарын күөп турар» деп чүбөгө делегейин хөй шикти-рин бүзүрүлде дөм күөсөдүн шы-даттымыс сорууганы барым тала-кы политиктер болгаш пропаган-дистер салып алганнар.

Венгр улустуң өскөрдүкчөдөргө шиктеп доктаал—улустар аразы-нын дүшкүрүтүр чоруну хөвөр арттырады барым талакы күр-үлелерин амылгап турары кара-чактык чыдак чөкө ол эвес дө-рүн база-ла утуп болбос. Барым талакы күрүлелериниң саналдарын-че Совет Эвилелиниң уткүй барган санында-ла олар «соок дайманы» хөвөр арттырарын чыдаан дил-ел эгелен турганнар дөргөн бү-зүрүлде, чөпсөгөдөшканын дү-шкүрүтүр дугайында хөй чыда чорут-тугун келген чугаалакчымын-кынынын азы бедиң денеге бол-зур чөвүлел хурал дугайыт дипломаттык бижээжешиниң айт-кырга-ла четкер.

АКШ-тың даштыкы политиканын сенатка шыктык шугумчулөөн амер-ик сенатор Фулбрайт өчө кичөөн-гөй салган. «Улустар аразынч ол чүгүлө айткынын хөй азы көрүп болур дугайында саналдар-биле чөпсөгөдөш, ядролук айымдык бичегелде буттук хөвөгөргө алы-рын» ССРЭ кезеде негеп келген дөргөн медегелдөөн, Фулбрайттын салгындарыны болза: «Ол ажык-чорудулаган быдап чалдары четтес, чүгө дөргө, «ол өвчөлөн политиканын (Совет Эвилелиниң по-литиканын. — С. И.) бастер херек-ке алыскавас азы шөодук көчү-лүлүр-дө болзувусса, ону өскө ки-жилер херекке албас азы көчүлүр дивейи турар».

Советке удуру кампания түзүлөп турган үдө Фулбрайттың кылган ол чугаазы Совет Эвилелини чаз-каансырадыр деп барым талакы политиктериниң минажыкы шынон-гытшаан деп чүбөн херек кырында хүзөп көргөни ол болган.

«Коммунистерни чазкаансыра-

дыр дөм баш мунгаш орама-жымышкынынын» бууран дүшкө-нин Американың база бир көсүкү политиктиг амылдакчы болгаш сан-өөчү Эвкс медегелден. Харын сар делер, «дүргөн кызырынч тур-рар барым талакы делегейиниң дүртүкчүлөрү болур бистерин чаз-каансырадырлар боор» деп Эвкс миннип медегелден.

Бедиң денеге болур чугаала-жымышкынынын үзөдө эелчегил «венгр чыдакты» амылгаар деп Барым чүктүң чүктүгүн делегей-ин хөй-нитиниң сый шапкан дө-рүн бдыткан турар хөй санынч ба-рындааларынч бирөөн болза, Ин-дияны хөй-нитиниң — удуру амылдакчы Раджагопалачария-нык чөөкчө чаз кылган чугаазы бо-лур. Барым талакы күрүлелер бедиң денеге болур чөвүлел хуралга аргаактуң кырында чөпсөгө-ржир ужурга таварышканнар, бүгү-лө үе-чадаларда кыдык-бир чыда-гааныр-биле мондак тургузуң келген болгаш Наздын амылдан «өрүшкүлүү-биле халбактамы бер-генер деп ол ошалаң медегелден. Бир тээ Назд шаажылаттырган тө-дөдө, ядролук чөпсөгө чазыды-рар херек деп медегелдөөри удуру-рунга дүгүр чүбө не ычаш? — деп Раджагопалачария айткыры тур-ар.

Ядролук чактыкынынын өскө-рөп билгириниң аргаларын өө-рүн талакы-биле ССРЭ-ниң, АКШ-нык болгаш өскө-дө күрүлелериниң техниктиг эксперттериниң болур деп турар чөвүлел хуралын дол-ган болур турар онтуг аргалар «чыдактыр дилээриниң» барым чүк политиканын ийдене тодар-гайлап турар. Идыг чөвүлел ху-ралды чымылдырып саналаан, АКШ анаа кырында Совет Эвилелин ойталап боор деп бордуп тур-ган. Совет Эвилелиниң чөпсөгө-ржир эксперттериниң ажылын баш уу-рла-ла үрө-түшөл чок болдуларынын чыдактыр дилээриниң барым талакы политиктерин албаданкан. Эксперттериниң чөвүлел хуралга дугайында шыгаалаарын соксардыр-гайында «айтыргыны шиктирөө-вө» ужурут деп күрүнө секретари Даллестин паралага конферен-циянык «тайылбырлаан». Мындыг айткырыга турар келер: Эксперт-тер кыдык сорулга чөдип алыр дөм чыгарыла? Хөй-нитти меге-дөөрүнч чаз чучурушкуну кы-га херекти? Бодуңуң апрель 25-те-ги салгындары бижээниң Совет че-зак эксперттериниң ужуражымын-ын ядролук чөпсөгө шыгааларын соксардырың соруугазынча чы-гырткан турар ужурут дөргөн бдыткан кылдыр АКШ-ла айт-кыры салырга, Вашингтонда ки-жилер Совет чазактың салгындары бижээни ядролук чөпсөгө хөрүр дугайында чугаалакчымын-чарга киркириң ССРЭ-ниң «ойта-лааны» кылдыр көргүзүр дөм да-лажы бергенер. Совет Эвилелин эвес, харин АКШ ядролук чөп-сөгө шыгааларынан боду ойталаан чымысыг-дыр! «Чыдактыр дил-елер чөрүк» мелегейжилериниң кайы хире чөк дөм тулганынча чөдирип келер-дир, че!

Совет Эвилелинге болгаш соци-алист лагериниң өскө-дө чурт-тарына удуру амы кампания өч-ө-биле кыды барым талакы күрү-лелерин агресччи планнарын ча-галтап чакырырынч туманалчак дооңуру болур дөргөн даштыкы паралага каш-даа улаа медегелден. Империалист чүктүдөргөниң кол-даан чери ам Чоокку Чөн чүк, ха-мыктың мурнууда хамзаты дай-ма хөм алышкан Ливан бооп ту-рар. 1956 чылда Египетке удуру чоруттуган империалист агрессия-дан улустарын кичөөнгейин чар-дыктыр төдөөдө, Барым чүк Венгрияга империалисттериниң өө-с-күткөн контрреволюст үймө-биле холбаштыр антисоветтик кам-панияны кирген турганы билингир болгай.

Парламентке медгелерин ёзууар алырга, Ливанче халдан кирерде барым талакы күрүлелериниң «ма-терналдык бөстөкөл» дооңулан: Ливанниң өрликтериниң чөөгүндө далайнык чадаг шериянч улу-гук кесктерин ап чорур 6-гы

америк флот экиндирип чоруп ту-рар; Билр ортулакта англичаннар хөй санынч самолёттарын болгаш парашюттук десант бөсөктерин көөчөп алганнар. Ам империалисттер интервенция-ны эгелен кирерде таарымчалык чыдактырын дилеп турарар. Кат-тышкан Араб Республика Ливан-нык иштиги херектеринче холгаар-лап кирип турар дээр дугайында оларнык даан бодашыны оларнык Ливанче халдакчымынниң «дүрү-ёзууга чоругуна» делегейин хөй-нитиниң бүзүрүлде шыдаас дө-рүн оларнык боттарына-даа билин-гир. Ону билгеш Американың «Чи-каго сан энд таймс» солуну болза, «англи-америк интервенция дет кичеге таварышпас» деп салгы-ндырып турар.

Агрессияны чакырып чаз дөм империалисттер бөлүктөр Корега болган дайманың «дуржуламы» (эгелзөн дуржуламы деп бодурус немен каалы) ажылгаар деп санал-дап турарлар; өскө-р чугаалаарга, олар агрессияны «шыныктырар» төдөөдө, Каттышкан Нацпалар Ор-ганизацияны ажылгаар деп санал-дап турарлар. «Корега кылганы-ныс дег мак-ла мичаар кымысы-са чөгүр» деп америк сенатор Смит медегелден.

Каттышкан Нацпалар Организа-циянык сорууга «дайманың халаптарында келер үениң сал-гакчыларын хөстөөр» болур деп бижик каан КНО-нун Уставын хү-лөөп алганда бээр 13 чыл болган бо хүннерде ливан улусуа удуру бө-леткен турар дайманы КНО-нун ады-биле чакырып орадыктыр турар. Ливанче КНО-нун полиция күштери дээр шерия чоруткы дил-ип алган, англи-америк ин-тервенцияны өскүдөрүнч планна-ры америк паралага кылдыгы «Нью-Йорк таймс» чымырбайн ту-рар. КНО-нун полиция күштери «у-дур күрүлелериниң (тодаргайлаарга АКШ-тың болгаш Англиянык) шер-иглериниң киржилгени чөккө бот-тарынын хүлөөлгөргөни күөсүдип «шыдаас» деп солуннар өч-ө-биле калы ошалаң медегелден турарлар.

Иччазда-да империалисттериниң Ливанга удуру интервенцияны Кол Ассамблея чүгүлгүлөөр дөргөнчө бүзүрөл Барым чүктүң чыгары-кы бөлүктөрине чок. Мичангаш амгы үдө даштыкы паралага «КНО-дан дашкаар» холгаарлаш-кынынч планнарын база-ла чуга-алактыр турар.

Идыг холгаарлашкынын шы-ныктырарынч шиктирин кирер дө-м, барым талакы удуручү-лөр КНО-нун Уставын 51-ги чү-тү-лүн бир яны тайылбырларын орадыктып турарлар. Агрессия бол-ган таварылгада хууд азы коллек-тивтик камгааланынч эргенинч дугайын чугаалап турар ол чүтү-лө, америк-англи империалисттериниң бодалы-биле алырга, бир эвес амгы ливан чазак «дуза эрөп» барым чүк чурттарында дилеп кымыр болза, анаа хаммаарыштыр ажыгал болур деп тайылбырлап турар. КНО-дан «дашкаар Ливанга удуру» үүлгедиг дугайын Даллестин чугаа-лап турар. Англиянык даштыкы херектер министри Ллойджүң эгер-ти аарак чугаалааны болза, «51-ги чүтү анаа ажыгалтыны болур». «Бичи-ле чүбө», а чөгүм-на Ливанга удуру «КАР-нык талазында агрессия» бооп турар дөргөн хө-дөрчөлөөрүнч бдыткытымыс чүтү-лө бдыткылар чүбө чок бооп ту-рар. Барым чүкте пропагандалык күөшншиктерини ам шаа өчө у-лашпап.

Бедиң денеге болур чөвүлел ху-ралды үзө деп орадыкчымын-дан, ливан улусуа удуру интервен-циянык планнары — делегейин «дайын болурунч тыл кырынга» тургузар деп барым чүктүң амгы политиканынч түдүш кезе болур. Идыг политиканын шыныктырар дөм Барым чүкте дилеп турар чыдактыр—Надың «хөрөө»-дө болза, КНО-нун Уставын өдө-хө-рө тытар-да болза,—көчүгө тодө кө-стүп турар. Империалисттерин «бу-лынымыга» делегейинч улустары бүзүрөөс.

америк флот экиндирип чоруп ту-рар; Билр ортулакта англичаннар хөй санынч самолёттарын болгаш парашюттук десант бөсөктерин көөчөп алганнар.

Ам империалисттер интервенция-ны эгелен кирерде таарымчалык чыдактырын дилеп турарар. Кат-тышкан Араб Республика Ливан-нык иштиги херектеринче холгаар-лап кирип турар дээр дугайында оларнык даан бодашыны оларнык Ливанче халдакчымынниң «дүрү-ёзууга чоругуна» делегейин хөй-нитиниң бүзүрүлде шыдаас дө-рүн оларнык боттарына-даа билин-гир. Ону билгеш Американың «Чи-каго сан энд таймс» солуну болза, «англи-америк интервенция дет кичеге таварышпас» деп салгы-ндырып турар.

Агрессияны чакырып чаз дөм империалисттер бөлүктөр Корега болган дайманың «дуржуламы» (эгелзөн дуржуламы деп бодурус немен каалы) ажылгаар деп санал-дап турарлар; өскө-р чугаалаарга, олар агрессияны «шыныктырар» төдөөдө, Каттышкан Нацпалар Ор-ганизацияны ажылгаар деп санал-дап турарлар. «Корега кылганы-ныс дег мак-ла мичаар кымысы-са чөгүр» деп америк сенатор Смит медегелден.

Каттышкан Нацпалар Организа-циянык сорууга «дайманың халаптарында келер үениң сал-гакчыларын хөстөөр» болур деп бижик каан КНО-нун Уставын хү-лөөп алганда бээр 13 чыл болган бо хүннерде ливан улусуа удуру бө-леткен турар дайманы КНО-нун ады-биле чакырып орадыктыр турар. Ливанче КНО-нун полиция күштери дээр шерия чоруткы дил-ип алган, англи-америк ин-тервенцияны өскүдөрүнч планна-ры америк паралага кылдыгы «Нью-Йорк таймс» чымырбайн ту-рар. КНО-нун полиция күштери «у-дур күрүлелериниң (тодаргайлаарга АКШ-тың болгаш Англиянык) шер-иглериниң киржилгени чөккө бот-тарынын хүлөөлгөргөни күөсүдип «шыдаас» деп солуннар өч-ө-биле калы ошалаң медегелден турарлар.

Иччазда-да империалисттериниң Ливанга удуру интервенцияны Кол Ассамблея чүгүлгүлөөр дөргөнчө бүзүрөл Барым чүктүң чыгары-кы бөлүктөрине чок. Мичангаш амгы үдө даштыкы паралага «КНО-дан дашкаар» холгаарлаш-кынынч планнарын база-ла чуга-алактыр турар.

Идыг холгаарлашкынын шы-ныктырарынч шиктирин кирер дө-м, барым талакы удуручү-лөр КНО-нун Уставын 51-ги чү-тү-лүн бир яны тайылбырларын орадыктып турарлар. Агрессия бол-ган таварылгада хууд азы коллек-тивтик камгааланынч эргенинч дугайын чугаалап турар ол чүтү-лө, америк-англи империалисттериниң бодалы-биле алырга, бир эвес амгы ливан чазак «дуза эрөп» барым чүк чурттарында дилеп кымыр болза, анаа хаммаарыштыр ажыгал болур деп тайылбырлап турар. КНО-дан «дашкаар Ливанга удуру» үүлгедиг дугайын Даллестин чугаа-лап турар. Англиянык даштыкы херектер министри Ллойджүң эгер-ти аарак чугаалааны болза, «51-ги чүтү анаа ажыгалтыны болур». «Бичи-ле чүбө», а чөгүм-на Ливанга удуру «КАР-нык талазында агрессия» бооп турар дөргөн хө-дөрчөлөөрүнч бдыткытымыс чүтү-лө бдыткылар чүбө чок бооп ту-рар. Барым чүкте пропагандалык күөшншиктерини ам шаа өчө у-лашпап.

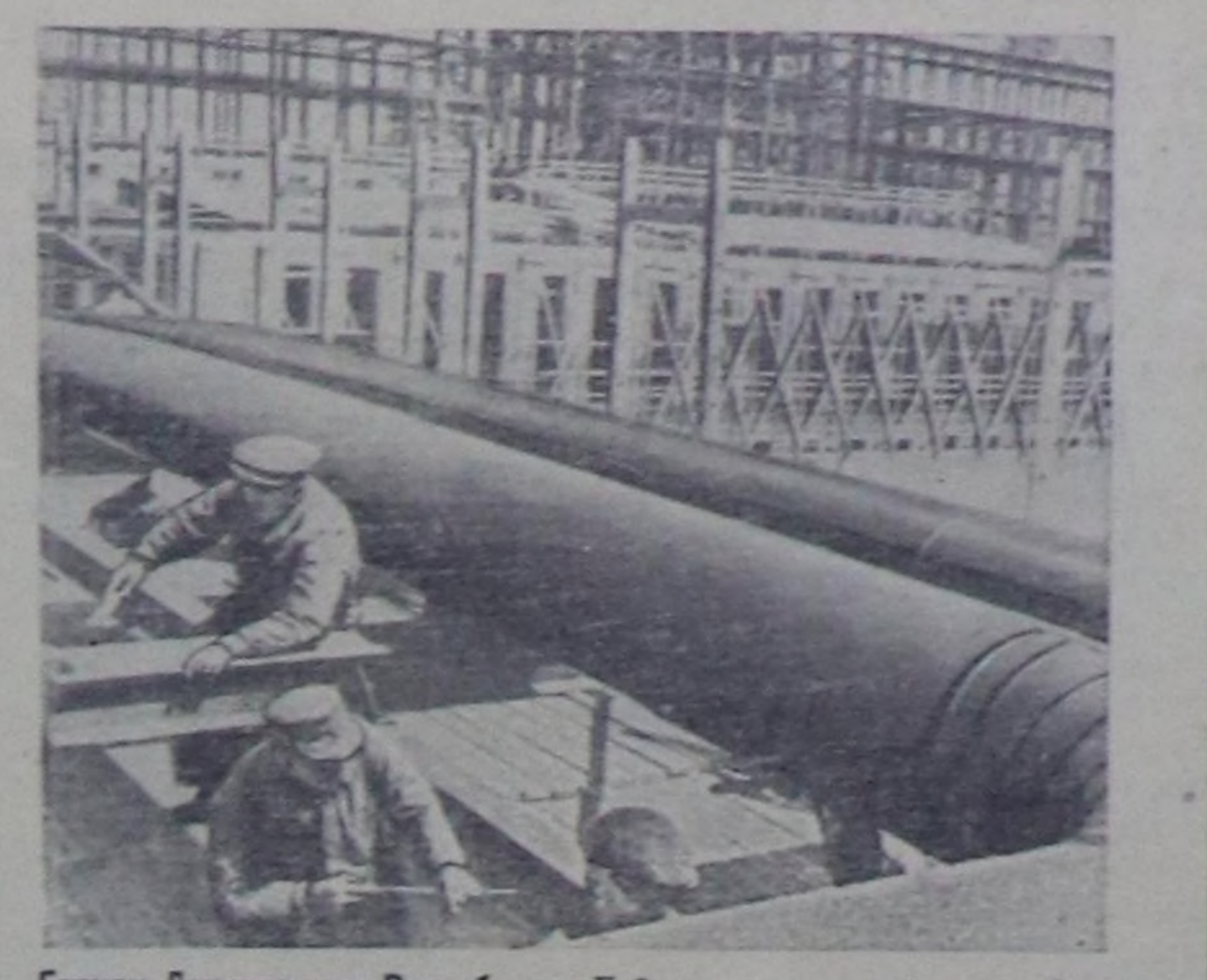
Бедиң денеге болур чөвүлел ху-ралды үзө деп орадыкчымын-дан, ливан улусуа удуру интервен-циянык планнары — делегейин «дайын болурунч тыл кырынга» тургузар деп барым чүктүң амгы политиканынч түдүш кезе болур. Идыг политиканын шыныктырар дөм Барым чүкте дилеп турар чыдактыр—Надың «хөрөө»-дө болза, КНО-нун Уставын өдө-хө-рө тытар-да болза,—көчүгө тодө кө-стүп турар. Империалисттерин «бу-лынымыга» делегейинч улустары бүзүрөөс.

Идыг холгаарлашкынын шы-ныктырарынч шиктирин кирер дө-м, барым талакы удуручү-лөр КНО-нун Уставын 51-ги чү-тү-лүн бир яны тайылбырларын орадыктып турарлар. Агрессия бол-ган таварылгада хууд азы коллек-тивтик камгааланынч эргенинч дугайын чугаалап турар ол чүтү-лө, америк-англи империалисттериниң бодалы-биле алырга, бир эвес амгы ливан чазак «дуза эрөп» барым чүк чурттарында дилеп кымыр болза, анаа хаммаарыштыр ажыгал болур деп тайылбырлап турар. КНО-дан «дашкаар Ливанга удуру» үүлгедиг дугайын Даллестин чугаа-лап турар. Англиянык даштыкы херектер министри Ллойджүң эгер-ти аарак чугаалааны болза, «51-ги чүтү анаа ажыгалтыны болур». «Бичи-ле чүбө», а чөгүм-на Ливанга удуру «КАР-нык талазында агрессия» бооп турар дөргөн хө-дөрчөлөөрүнч бдыткытымыс чүтү-лө бдыткылар чүбө чок бооп ту-рар. Барым чүкте пропагандалык күөшншиктерини ам шаа өчө у-лашпап.

Бедиң денеге болур чөвүлел ху-ралды үзө деп орадыкчымын-дан, ливан улусуа удуру интервен-циянык планнары — делегейин «дайын болурунч тыл кырынга» тургузар деп барым чүктүң амгы политиканынч түдүш кезе болур. Идыг политиканын шыныктырар дөм Барым чүкте дилеп турар чыдактыр—Надың «хөрөө»-дө болза, КНО-нун Уставын өдө-хө-рө тытар-да болза,—көчүгө тодө кө-стүп турар. Империалисттерин «бу-лынымыга» делегейинч улустары бүзүрөөс.

Идыг холгаарлашкынын шы-ныктырарынч шиктирин кирер дө-м, барым талакы удуручү-лөр КНО-нун Уставын 51-ги чү-тү-лүн бир яны тайылбырларын орадыктып турарлар. Агрессия бол-ган таварылгада хууд азы коллек-тивтик камгааланынч эргенинч дугайын чугаалап турар ол чүтү-лө, америк-англи империалисттериниң бодалы-биле алырга, бир эвес амгы ливан чазак «дуза эрөп» барым чүк чурттарында дилеп кымыр болза, анаа хаммаарыштыр ажыгал болур деп тайылбырлап турар. КНО-дан «дашкаар Ливанга удуру» үүлгедиг дугайын Даллестин чугаа-лап турар. Англиянык даштыкы херектер министри Ллойджүң эгер-ти аарак чугаалааны болза, «51-ги чүтү анаа ажыгалтыны болур». «Бичи-ле чүбө», а чөгүм-на Ливанга удуру «КАР-нык талазында агрессия» бооп турар дөргөн хө-дөрчөлөөрүнч бдыткытымыс чүтү-лө бдыткылар чүбө чок бооп ту-рар. Барым чүкте пропагандалык күөшншиктерини ам шаа өчө у-лашпап.

Бедиң денеге болур чөвүлел ху-ралды үзө деп орадыкчымын-дан, ливан улусуа удуру интервен-циянык планнары — делегейин «дайын болурунч тыл кырынга» тургузар деп барым чүктүң амгы политиканынч түдүш кезе болур. Идыг политиканын шыныктырар дөм Барым чүкте дилеп турар чыдактыр—Надың «хөрөө»-дө болза, КНО-нун Уставын өдө-хө-рө тытар-да болза,—көчүгө тодө кө-стүп турар. Империалисттерин «бу-лынымыга» делегейинч улустары бүзүрөөс.

Герман Демократтыг Республика. Хойервердан районунда (Богбус округ) химиянык «Шворде Пушпе» деп удуру комбинатын тулуп турар. Бирги ээлгедө анаа брикет электростанциянык тургузуулар.

Совет-югослав экономиктиг харылзааларга хамаарыштыр

Совет Эвилелиниң болгаш Юго-славиянык Федеративтиг Улус Республикасынык чазактары ийи чурттарынык экономиктиг харылзааларынык айткырыларынч талакы-биле нотаалар-биле май-июнда со-лушкылаан. Совет-югослав харыл-зааларын айткырымыс югослав пар-ладала шын эвес болгаш хажы-дышкынынч байла-биле чыры-дып турарын холбаштыр ол ди-пломаттык бижээлгелерин бүрүчү-биле июнь 1-де парлап үндүртүлөөн.

1956 чылдың январь 12-деги болгаш август 1-деги дугуржула-лары ёзуугар Югославияга тымыс-кан чөвөниң ажылаарынч хуу-сааларын элөөн соксардырып саналаар ужурга Совет чазак та-варышкан дөргөн ЮФУР-нун эл-чин черинге ССРЭ-ниң Даштыкы херектер министрствозун майнык 27-де дынктаган. ССРЭ-ниң химия үлгүлүүнүң хөкүмдүгөни дүргөдиг дугайында чөөкчө чаз шиктирп хү-лөөп алдынганы холбаштыр ону мичаарынык эргөкчө чугаалам ту-руп келген, ол шиктирерин боттан-дырары чөөкчө чыдаарда чаз уду-ру болур деп ол нотада айткан.

Женевага Индий-Кыдат талакы-биле болган чөвүлел хуралдың даргаларына Фам Ван Донгтун чаггасы

ХАНОЙ. (СЭТА). Вьетнамнык Демократтыг Республиканың премьер-министри Фам Ван Донгтун Женевага Индий-Кыдат талакы-биле болган чөвүлел хуралдың дар-галарына чоруткулаан чагаазын Вьетнамнык информация агентстве-ли даштыкыан. Чурттуң мурнуу талазында үнү чорутуу француз шериглериниң алгаш барганы чө-псөгөдөшкөнүнч өрүнү турар. Вьетнамнык информация агентстве-ли даштыкыан. Чурттуң мурнуу талазында үнү чорутуу француз шериглериниң алгаш барганы чө-псөгөдөшкөнүнч өрүнү турар.

А. Громикоже болгаш С. Ллойд-чө рортулаң чагаазында премьер-министр Фам Ван Донг болза, ол шиктирерин боттандырары сок-сарды талакы-биле даштыкы хөмчө-лүн алырын олардан дилеп турар. Ол болза, таймыкы камгаала-рынга болгаш Вьетнам талакы-биле женева дугуржулгаларын амыд-ралга боттандырынык шуут хол-баалык болуп турар онза чугула айткыры дөргөн Фам Ван Донг айткы турар.

Мурнуу Вьетнамдан француз шериглерин үндөр берген чорук болза туулуга чөдир баз дөдир өргилеп болбос барыда кылды көөр ужурут чурум ёзуугар базым

капитал сазымшынынын кылы-рыл негээр дөргөн нотага тайыл-бырлаан турган. ЮФУР-нун даштыкы херектер талакы-биле күрүнө секретаринык июнь 3-теги нотады-биле ССРЭ-ниң чазактын ол саналын хүлөөп ал-байн барган болгаш ССРЭ-ниң чазактын нотадында кирген чыда-гачынынык Югославиянык чазак кичөөнгейге ал шыдаас деп ды-нктаган.

Совет Эвилелиниң саналын бот-туу-биле чугаалактып көөргө бө-лүнү болуучу чөпсөгөргө ЮФУР-нун чазак илертпөөн дөргөн ССРЭ-ниң ДХМ-ниң июнь 28-те чо-руткан харын нотадында айткан. Ийи чазактарынч төдөөлгөчүлөр чөөкчө үдө ужурашкып, майнык 27-деги совет нотада тургустулаан айткырынык бдүмчөлөнү-биле чугаалактып көргөш, ССРЭ-ниң чазак-тын саналынын ёзуугар 1956 чылдың январь 12-деги болгаш август 1-деги дугуржулгаларга өскө-рлөгөлөр киреринч дугайын дү-гүрүлүп алган болза шын болур ийик дөргөн ССРЭ-ниң чазак са-нап турар деп ол нотада айткан.

Совет Эвилелиниң саналын бот-туу-биле чугаалактып көөргө бө-лүнү болуучу чөпсөгөргө ЮФУР-нун чазак илертпөөн дөргөн ССРЭ-ниң ДХМ-ниң июнь 28-те чо-руткан харын нотадында айткан. Ийи чазактарынч төдөөлгөчүлөр чөөкчө үдө ужурашкып, майнык 27-деги совет нотада тургустулаан айткырынык бдүмчөлөнү-биле чугаалактып көргөш, ССРЭ-ниң чазак-тын саналынын ёзуугар 1956 чылдың январь 12-деги болгаш август 1-деги дугуржулгаларга өскө-рлөгөлөр киреринч дугайын дү-гүрүлүп алган болза шын болур ийик дөргөн ССРЭ-ниң чазак са-нап турар деп ол нотада айткан.

Совет Эвилелиниң саналын бот-туу-биле чугаалактып көөргө бө-лүнү болуучу чөпсөгөргө ЮФУР-нун чазак илертпөөн дөргөн ССРЭ-ниң ДХМ-ниң июнь 28-те чо-руткан харын нотадында айткан. Ийи чазактарынч төдөөлгөчүлөр чөөкчө үдө ужурашкып, майнык 27-деги совет нотада тургустулаан айткырынык бдүмчөлөнү-биле чугаалактып көргөш, ССРЭ-ниң чазак-тын саналынын ёзуугар 1956 чылдың январь 12-деги болгаш август 1-деги дугуржулгаларга өскө-рлөгөлөр киреринч дугайын дү-гүрүлүп алган болза шын болур ийик дөргөн ССРЭ-ниң чазак са-нап турар деп ол нотада айткан.

Совет Эвилелиниң саналын бот-туу-биле чугаалактып көөргө бө-лүнү болуучу чөпсөгөргө ЮФУР-нун чазак илертпөөн дөргөн ССРЭ-ниң ДХМ-ниң июнь 28-те чо-руткан харын нотадында айткан. Ийи чазактарынч төдөөлгөчүлөр чөөкчө үдө ужурашкып, майнык 27-деги совет нотада тургустулаан айткырынык бдүмчөлөнү-биле чугаалактып көргөш, ССРЭ-ниң чазак-тын саналынын ёзуугар 1956 чылдың январь 12-деги болгаш август 1-деги дугуржулгаларга өскө-рлөгөлөр киреринч дугайын дү-гүрүлүп алган болза шын болур ийик дөргөн ССРЭ-ниң чазак са-нап турар деп ол нотада айткан.

Ливанда байдал

БЕИРУТ. (СЭТА). «Аль-Джазир» солунуң дынктаканында алырга, тура-халыкчыларга удуру артилле-рияны, танкыларын болгаш реак-тивтиг удуру-чүлүү ажылап ту-рар ливан шеригниң кезектериниң болгаш тура-халыкчыларынч ара-зында кыдыг-дошкун тулушкы-нар июньнун 29-та Триполиге үр-гүчүлөп турган.

Шуф деп дагым районга тура-халыкчыларынч отряды тулушкы-кунунага элөөн каш ажыктыг ту-рушуп элөөп алган болгаш Рошайя хоорайда чөөкчүлөй берген. Тура-халыкчылар э